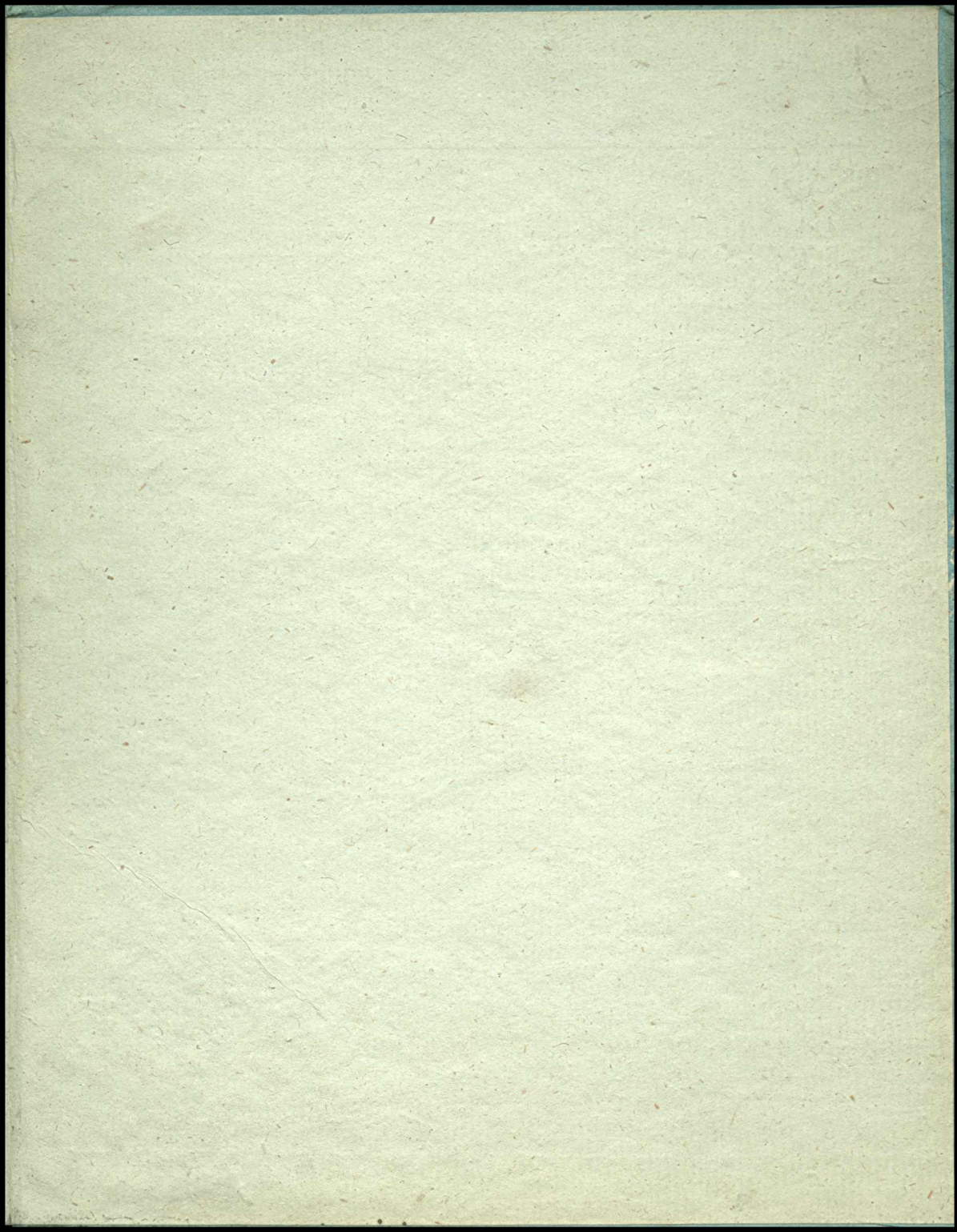
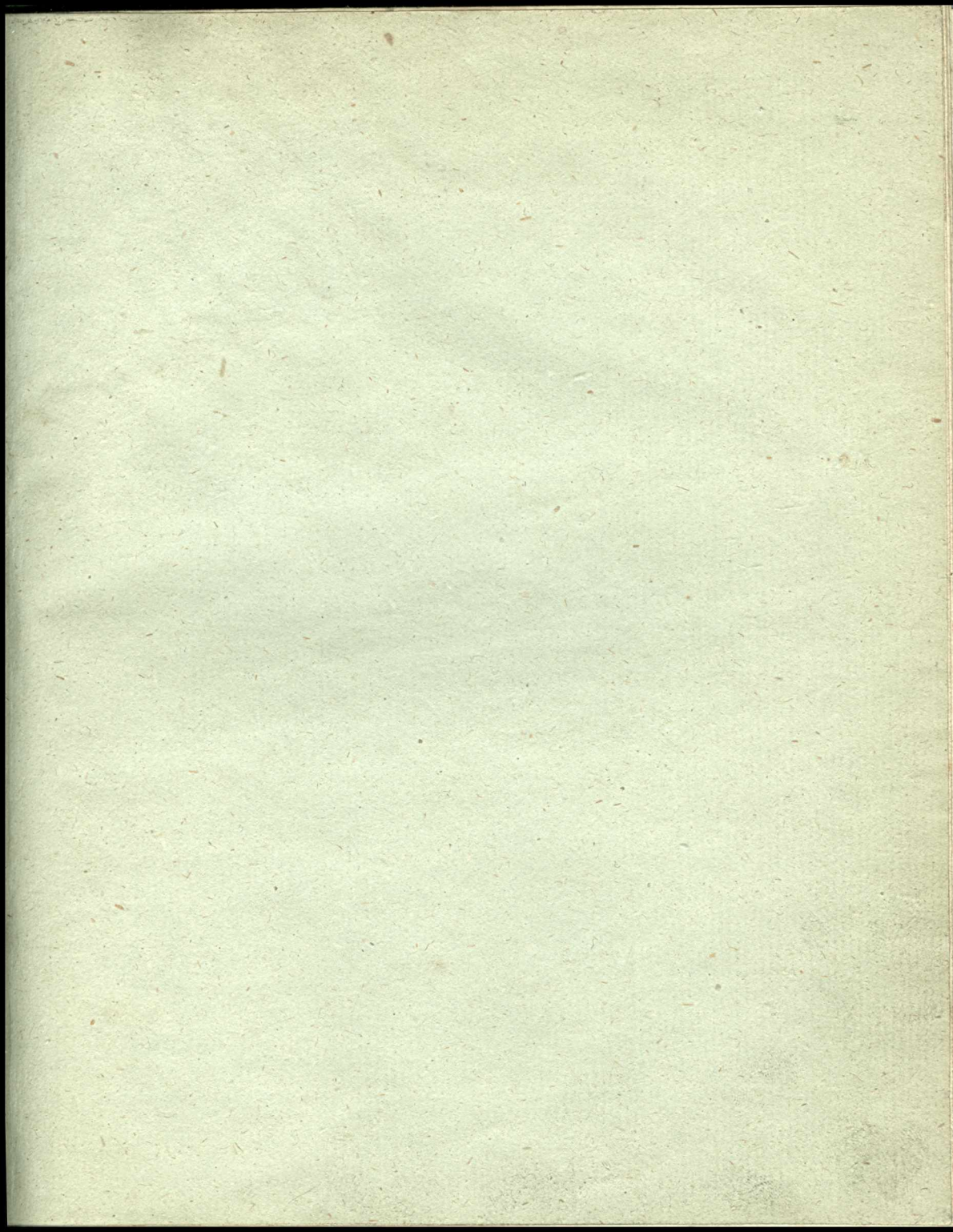
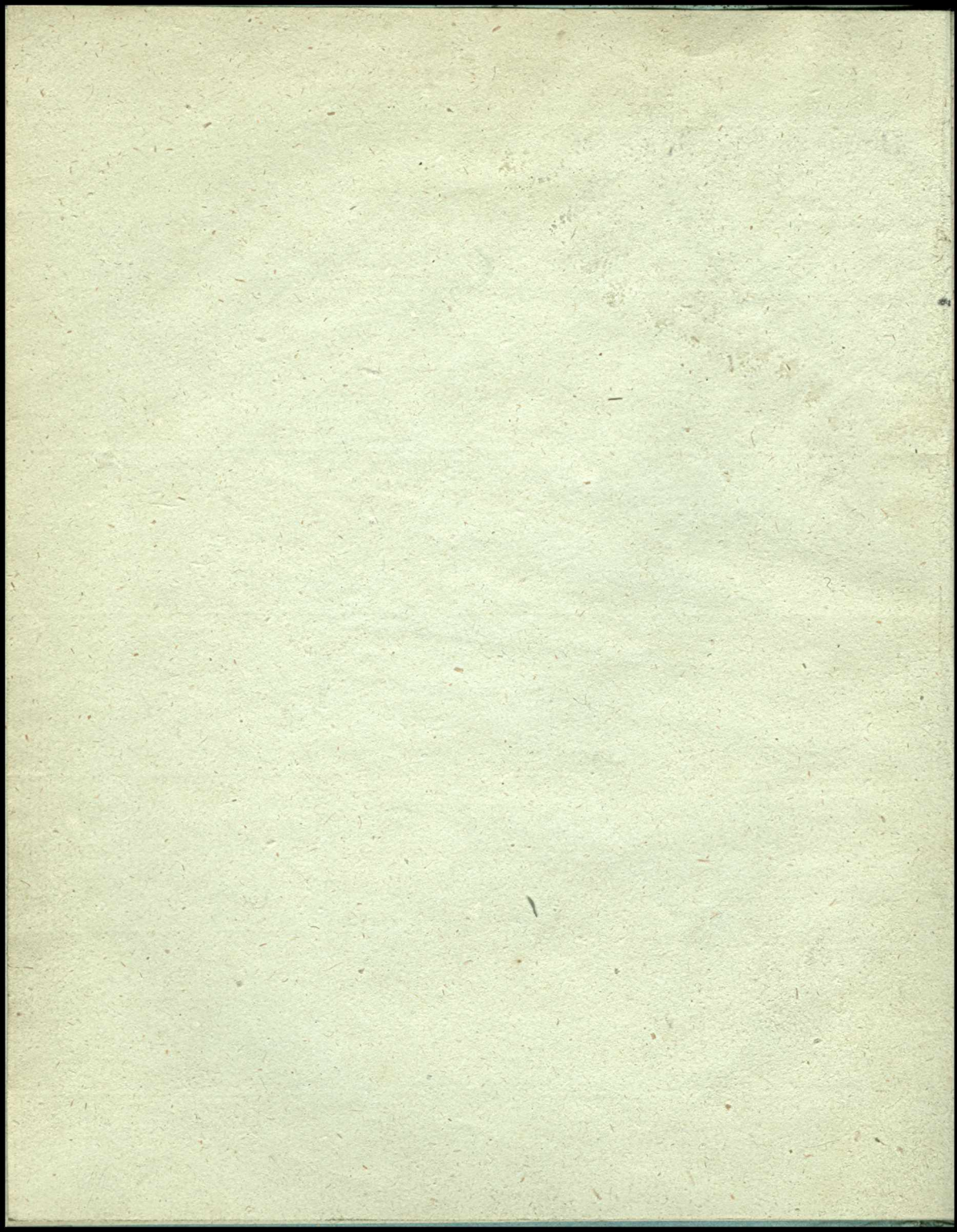


KOY-18-00018







KNY-18-00018

Flos fueram florens, Aurum, simul atque

Halotti beszédek: Lucerne
AZ AZ

131

Tekintetes Beketfalvai

MOROCZ SUSANNA

ASZSZONY

TEKINTETES

KOSSOVICS ADAM

Nemes Zemplény Vármegye Törvényes Táblája Affektora, és Actualis érdemes Perceptor, néhai kedves Tárfa Kellemetes Virtusinak; természetű, és a' felettvaló jószágos cselekedetinek igaz magyarázattya.

Meltyet.

Azon meg-nevezett Uri Aszszonságnak hideg tetemei el-takartatásának szomorú alkalmatosságával 1734. diki esztendőben, böjt-más havának 4. dik napján Veléjten élő nyelvel végben vitt

P. HORVATH GERGELY

Első Remete Szent Páll Szerzete-béli Pap.

Superiorok engedelméből.



CASSAN az Academiai könyvtárral Frauenheim Henrik János által.



Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in Caelis est. Matt. 5.

Ugy világoskodgyék a' ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák a' ti jószágos cselekedeteket; és dicsőítsék az Atyákat, ki Mennyekben vagyon.

Ego quasi vitis fructificavi suavitatem odoris; & flores mei fructus honoris & honestatis. Ecclesiast. 24.

Én mint a' szőlő-tő az illatnak gyönyörűségét, eresztettem; és az én virágim tisztességes, és tiszteletes gyümölcsök.

Nunc autem manent Fides, Spes, Charitas, tria hæc; major autem horum est Charitas. 1. Corinth. 13.

Most pedig meg-maradnak a' Hit, a' Reménség, a' Szeretet, e' három; ezek közzül pedig nagyobb a' Szeretet.



KNY-18-00018



Ingemuit Susanna, & ait: - - - mors mihi est.

Danielis 13. cap. v. 22.

Fel-fohász kodék Susánna, és mondá: - - ha-
lálom nékem.



OHalál! halál! melly keserves a' te em-
lékezeted! Imé (úgy szólván) csak füll-hegygyel
hallá hiredet; még-is *Ingemuit Susanna*! fel-fohász-
kodék Susánna! Miért? ah *Mors mihi est!* ait, mon-
dá, halálom nékem! 's-imé el-közelgetett életem-
nek vége. Tehát már a' gyertya el-aluszik? (úszik!) holl? az
örökké-valóságban. Mert *Abyssus abyssum invocat in voce catara-
tarum tuarum; omnia excelsa tua, & fluctus tui super me transferunt.*
Psal. 41. a' mélység a' mélységet ellenem hitta az ég-szakadálá-
nak zugásában: minden magasságok, és habok által-mentek
rajtam, 's-el-óltották 28. esztendőig szerencsétlen világoskodó
életem fákláját.

Tehát el-száradott a' virág?(ág)ô szomorú szózat; száraz az ág!
miként 's-hogy? Imé, *Flores apparuerunt in terra nostra.* Cant. 2.
virágok láttattak a' mi földünken, és mint egy időnek előtte,
bőjt elő-havának 21dik napján hajnal hasadáskor *tempus putati-
onis advenit.* a' le-metczésnek ideje is elő jött, és képtelen vál-
tozással meg-fonyasztott, s'-el-száraztott.

Tehát meg-homályosodott az arany?(arany) sőt már *mu-
tatus est color optimus.* Thr. 4. el-is változott, ugymond, az igen
jó szín: meg-hervadtak moizsgó lakim: el-halaványodtak pi-

ros kétt orczáim : szemeim a' látásban, nem gyönyörködnek többé füleim a' hallásban. Edyedől meg maradott az arany; (helyessen felelt az Echo) mert kicsoda az arany? hanem az igaz szeretet; melly az Apostol mondása-ként *nunquam excidit* 1. Corinth. 13. soha meg nem szűnik, hanem meg-marad mind örökké még a' boldogúlt lelkekben-is, reményem, ugy szinté én bennem-is.

De ugyan csak már el alutt, s' ufzik-is a' gyertya; még száradott a' virág, 's-ollyanná lőtt mint a' száraz ág! ugy vagyon! ezért-is *ingemuit*! fel-fohászkodék! kicsoda? itt előttünk fekvő T. Nemes, és N. Bekettalfai Morocz Susánna Afzszony, meg-nevezett Uri Familiájának érdemes gyümölcsfe; Tekintetes Férjének gyönyörűsége, vigasztalása, és egy könnyen fel nem találandó kincse. Ez tehát ez *ingemuit*? fel-fohászkodék? miért még-is? ah *verba praecludit dolor* meg-gátallya a' szóllásra nyelvemet a' fájdalom nagysága! imé ugyan is a' ki ez előtt 11. éztendőekkel kellemetes virtusinak meszse-ható illattyával (mint a' magnes a' vasat) magához vonszá kedves hitves-társát; és annak szerelméért Abrahám Pátriárkának adott Isteni parancsot szerént kiméne az eő földéből Nemes Posony Vármegyéből; el-hagyá az eő rokonságát, meg-veté az ő Attya házat; és közinkbe jövő, fel találván, a' kit ohajt vala az eő lelke; ugy hogy mondhatná a' boldog lélekkel: *inveni, quem diligit anima mea; tenui eum, nec dimittam*. Cant. 3. Meg találtom a' kit szeret az én lelkem; meg-fogám őtet, el-sem bocsáttom. Ez előtt pedig tizenkét-nappal, (ő kegyetlen Párkák, őrdög, nem Isten Afzszonyok! el-vágván élete fonalát) meg-kelle néki válni az eő szerelmesétől. T. N. N. és Vitézlő Kossóvics Adám Urtól.

Ingemuit Susánna! fel-fohászkodék Susánna! miért? ah, *talia quis fando, temperet à lachrymis?* efféléket ki-beszélvén, ki-tértőztetheti meg szemeit a' könnyhullatastól? Imé, a' ki ez előtt Tekintetes, sőt rész-szerént is, Méltóságos Attyafiaival, mind-kétt részről egy lélek, és egy igaz szív vala: a' ki valahány N. és Uri renden lévő ismérőst, annyi szíves jó akarót számlál vala, 's ezért-is azokat már Bátyjának, ötcsenek; Nénnyének, és öcse Afzszonyának; már fogor Urának, és fogora Afzszonyának; már

már fogadott Attyának, s' Annyának; sőt tudtunkra-is, némelyeket fogadott Fiának; a' gyakranjövőket, 's-menőket, kedves vendéginek szóval, és cselekedettel nevezni vala. Most már, (ô szívet sértegető keferses változás!) *putredini dicit*: a' rothadának mondgya: *Pater meus, & Mater mea, & Soror mea, vermicibus*. Job. 17. Atyám vagy, a' férgeknek pedig Anyám, és Néném, és minden egyéb rokonságom.

Ingemuit Susanna! fel-foházkodék Susánna! miért? ah, *sicciciné separat amara mors?* 1. Reg. 15. így választ-e' meg a' keferses halál? Imé, a' ki az eő Uri házát, 's-annak belső dolgait jó rendbe hozta: cselédit nagy munkával kezére tanította: nem vala egyéb hátra, hanem számos esztendőig kedvére meg-nyugodni; ingó's-ingatlan javaiban naponként gyarapodni. Azomba, mint valamelly utolsó számkivetésre méltó *hereditabit serpentes, & bestias, & vermes*. Ecclesiast. 10. kigyókat, és oktalan csúszó's-mászó állatokat, és irtóztató férgeket vészen örökségül. O szörnyű változásnak illy hamar ingyen sem reméllő sulyos látogatása! ô embertelen halál! be kevés emberséget tanultál! tehát így kelle meg lenni, hogy ezen Tekintetes Afészonyosság már-is elvitetnék *in domum aternitatis suae* Ecclesiast. 12. az eő örökké való házában, im ez szűk veremcskében, minnyájunknak ugyan, de kivált szerelmes Férjének koporsó-bé zártáig-való szomorúságával.

Ah ne vigyétek el, kérlek, kik arra vagytok rendelve, szemünk elől az ô meg-hidegülttetemet, leg-aláb addig-is, míg életének világoskodó fakláját, illatozó virágját, és igen tiszta's-finom aranyát, meg nem magyarázom; eő néki ugyan méltó dicséretire, lelkének örök üdvösségére; a' szomorú szíveknek pedig vigasztalásokra. Figyelmezzetek.

Nevezetes kérdést irtt-meg Sz. Máté Evangelišta a' 16dik. részben: a' hol édes üdvözétünk így szóllittya vala-meg szerelmes Tanítványit, mondván: *Quem dicunt homines esse Filium hominis?* Math. 16. kinek mondgyák lenni az emberek az ember fiát? eők pedig felelvén, mondának néki: *Alij Joannem Baptistam, alij autem Eliam, alij verò Ieremiam; aut unum ex Prophetis*. Némel-

lyek Keresztelő Jánosnak némellyek pedig Illyésnek, némellyek Jeremiásnak; a' vagy egynek a' Próféták közül. Nevezetes vala ugyan-is ez a' kérdés, és kivált a' Tanítványok adott felelete. Miért tudni illik, hollott csak egyrűl volna a' kérdés, még-is az emberek vélekedése után többnek mondák lenni Krisztus Urunkat a' Tanítványok? Szent Bernárd Apátur alkalmá. fint nyomozza ennek az okát a' holl így okoskodik az Apostolnak im-ez bizonságából: *In similitudinem hominum factus*. Philip. 2. az emberekhez hasonlóvá lőtt, mondván: mint, hogy az Apostol Sz. Páll, nem magánoffan csak valamelly egy emberhez, hanem közönségesen az emberekhez hasonlónak tanicsa lenni Krisztus Urunkat; azért az emberektől többekhez hasonlított, s-ig-y-is tötték néki hirűl azok vélekedése a' Tanítványok: mert maga külső cselekedetiben, és emberi élete rendtartásában többeknek nyomdokit láttatott követni. Így ugyan-is, a' kik látták vagy hallották, hogy a' Poenitencziát hirdetné és keresztelne: tehát keresztelő Jánosnak mondták lenni. A' kik látták, vagy hallották, hogy a' pusztában negyven nap, és éjjel böjtölne: Illyésnek vélik vala lenni. A' kik látták, vagy hallották, hogy Ierusalem városán sirna; Jeremiásnak gondolták lenni. A' kik még-is tovább látták, vagy hallották, hogy Prófétálna; egynek a' Próféták között mondták, és tartották lenni.

Ezen vélekedések, bátorrészt szerént-is, nem ugyan igazak, de dicséreteffek valának, azokkal mind az-által meg nem akartván elégedni, meg kérdezé Tanítványit-is, valamit azt többet várván tőlök, kik őtet jobban, és közelebről isméri vala; mondván nekik: *Vos autem quem me esse dicitis?* Ti pedig kinek mondatok engem lenni? Erre minnyájan egymásra nézvén a' Tanítványok, nagyon halgatnak vala. Egyedől Sz. Péter Apostol meg világosíttatván lelkében az Atya Istentől felelvén mondá néki: *Tu es Christus Filius DEI vivi*. Te vagy a' Krisztus, az élő Isten Fia. Melly Apostoli vallás-tételben melly igen meg teczett magának Péterben, ki teczik a' következő igékből; miképpen kelleffék pedig azokat érteni, méltó, hogy hallja, val ki kételkedik Péternek, és az eő igaz Hely-tartóinak elsőségében Sz. Leo

Pápat

Pápát, a' holl így szól a' Krisztus Jesus személyében mondván: *Cum ego sim inviolabilis petra, ego lapis angularis, qui facio utraq; unum; ego fundamentum, præter quod nemo potest aliud ponere: tamen tu quoq; petra es, quia virtute mea solidaris; ut quæ mihi potestate sunt propria, sint tibi mecum participatione communia.* Serm: 3. in Annivers. assump. suæ. Mint hogy én meg-sérthetetlen kő száll vagyok, én a' szeglett kő, ki mind a' kettőbű egyet csinállok; én a' fundamentó, mellyen kivől, senki mást nem-tehet; mindaz-által te-is kő száll vagy; mert az én erőmmel erősítetől, hogy a' mik nékem hatalomul tulajdonok, legyenek velem néked-is sáfárkodás szerént közöftek.

Már ezek így lévén, ha szabad ezen Isteni meg irtt dolgot (őszve vetvén az elő-bocsátott beszéddel) mostani fel tett czí-
lomra szolgáltatnom: a' mint hogy úgy-is állítom; mert Szent Páll Apostol mondása az; hogy, *quæcunq; scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt.* Rom. 15. valamik meg-irattak, a' mi tanuságunkra irattak. Tehát én-is illy forma kérdést tések, és kérdelem tőletek: valyon kinek mondgyák lenni az emberek ez előttünk fekvő Tekintetes Afzszonyságot? kétség kivől a' kik ismérték az eő szerelmes szüléit, és Uri Familiáját; Beketfalvai Mórocz Sufánnának. A' kik hallották az eő ékes beszédgyét, kegyes tekéntetét vizgálták, látták rendes maga-viselését: egy iskolás, vagy-is udvari Dámának. A' kik tapasztalták Uri háza rend tartását, szabott munkák folytatását, és feir cselédgye cinofságát: egy fő, okos, és helyén termett gazda Afzszony-nak mondanák lenni. Az én csekély ítéletemmel-is helyessen, nem-is kevés dicsérete, és dicsőfsége terjesztésével.

Mert ugyan-is a' mi az elsőtt illeti: már tudgyuk az írásból hogy *gloria Filiorum Patres eorum* Prover. 17. a' Fiak, és Leányok dicsőfsége az eő Át-tyok, és ezen név-alat, minden elejek. A' Mórocz Familia pedig olly nevezetes, mind az eő szövetségéért ezentől meg-nevezendő Méltóságos, és Uri házakkal; mind pedig elejtől fogva, mostanság-is Nemes Magyar Hazánk hasznos szolgálattyára alkalmaztatott Férfaiban meg-mutatott kelleme-tes erkölcséért; hogy arról, és azokról fejenként méltán így szól-
hatok

hatok Bölcs Ecclesiastikussal Cap. 44. *Omnes isti in generationibus suis Gentis suae gloriam adepti sunt, & in diebus suis habentur in laudibus.* Ezek minnyáján dicsőiséget nyertek az eő népek nemzeti-ségi között, és az eő napokon dicsértetnek. Ezzel ugyan-is az Uri Familiával irigység-nélkül közli, maid az egész keresztyény világra ki-terjett fényességét amaz Méltóságos Eszterházi ház. Nagyon ékesitti czimerét a' Szécsényi udvar. Gyarapéttya dicsőiségét az Amadé vér. Niczki, Bezeredi, Márffi, és sok Uri rendek köszönettel léptek atyafiságában.

Hogy pedig tulajdon erkölcsekre nézve is-dicsérteff-nek az eő napokon, és dicsőiséget nyertek az eő népek nemzeti-ségi között: ki kételkedhetik ebbē? éppē nem senki-is, valaki isméri, vagy leg-aláb hirét hallotta amaz Tekintetes Beketfalvai Mórocz István Urnak; a' ki czimeres koronájára ez előtt sok esztendő-kelegy ragyagó követ, tudni illik vitéséggel érdemlett, 's-nyert Kapitányságot fel függesztvén, ugy alkalmaztatta magát Felséges Császár, és Koronás Király Urunk hadi szolgálattjában; hogy nyilván azt vallaná felőle Méltóságos Generálissa Nemes Magyar Hazánk mostani leg-érdemesbb ország Birája Pálffi János Ur eő Excellenciaja (titulus) mind vitéségre, mind tudományra egy *qualificatus* Tiszt, 's-Gavalerom, Mórocz István. Méltó vala bizonyára, hogy a' Felséges Udvar-is tekintetbe vévén nagyobra termett erkölcsit, idővel 's-ez előtt mint egy 5. Esztendő-kelegy a' Pofonyi *Locumtenentiale Consiliarius*ságra emelné, 's-fel magasztalná. Kinek-is ugyan ezért a' meg-érdemlett szerencséért, ezt az Evangeliomi lemmát adom: *Venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos.* Matth. 11. Jöjtek hozzám minnyájan, a' kik munkálkodtok, és terhelve vagytok, és én meg-nyugotlak titeket.

Ennek nyomdokát nem távoról követi Tekintetes Beketfalvai Mórocz Imre Ur, a' ki-is már jó időtül fogva olly szép jeleit mutattya várandó szerencséjének, méltóságos Groff Pálffi Ferencz Obester Uram eő Nagysága gyalog Regementibe, *actualis* Hadnagyságában; hogy ma holnap csak azt fogja hallani érdeme szerént az Austriai Felséges Udvertól: *Amice ascende superius*

rius

rius. Luc. 14. Barátom mennyi fellyebb. *Fac sint superi.* Engedgye a' Felséges Isten, hogy ezt látván valaha most emlétett Testvére, Tekintetes Morócz István, szívének vigasztalásával mondassa amaz Apostoli igéket. *Tu vero affecutus es meam doctrinam.* 2. Tim. 3. Te pedig édes öcsém el-érted az én tudományomat, előmenetelimnek kormányát, és attól függő példás cselekedetimnek bő-jutalmát.

Mit mondgyak az eő regi elejéről? sőt már emlekezvén a' mostaniakról, világossan szollottam azokról-is: mert ha igaz a' Poétának mondása: *Non procul à proprio stipite poma cadunt.* az, az: Nem megszűze fájától hull, 's-eshik az alma, bizonynyára az Atyák erkölcsit, a' Krisztus szavai-ként: *ex fructibus eorum* Matth. 7. az eő gyümölcsökről, vagy-is Fiokról meg-ismérhettyük, és kik, 's-mik voltak, vagy lehettek magokban, igen könnyű munkával észbe vehettyük. Illyen dicséretes Uri Familiából vévén tehát eredetét ezen Tekintetes Afzszonyság, eő reá-is, (kivált e' világ szemei-előtt) nagy bőcsület, tekéntet, és dicsőőség háramlik meg-dicsértt eleinek drága virtusiból.

Szép felelet vala azok-é-is másodszor, a' kik eőtet talám rendes maga viseeléséért, egy ott nevezett iskolás, vagy-is udvari Dámanak mondák lenni. Mert ugyan-is valamint a' Szántó, 's-veető parasztnak a' csorofzlya, vagy eke-szarva: vargának a' kapta; kovácsnak a' pöröly, bárd a' mézjárosnak: szelencze barbélynak: a' Birónak pálcza: fegyver katonának: ugy a' rendes maga-viselelsczimere a' Nemeffi vérnek, és ellenbe, valamint hogy a' Bölcs ítélte szerént-is nincs rutabb a' szegény kevélnél; ugy hasonló képpen, a' paraszt *manerral*-bíró fő-nemeffi rendnél. Azért inti vala Filippieket amaz Romai fő nemes polgár, Sz. Páll Apostol, hogy *modestia vestra nota sit omnibus hominibus* Phil: 4. a' ti csendes magatok-viselele nyilvánlégyen, ugymond, minden embereknél.

Dicséretét nagyon terjeztő felelet volt azokké-is harmadszor, a' kik ezen Tekintetes Afzszonyságot, egy helyén termett bölcs, 's-okos gazda-Afzszonynak állitták lenni. Mert ugyan-is itt-is az Afzszony fele-tegétsege lévén az eő Férjének, valamint a' külső dolgok szerencsés elő-mozdítása ajánla a' Gazdának serénységet

ségét: ugy a' háznak tisztessége, és ékecsége magasztallya a' Gazda-Afzfzonyna kbölcsességét. Ez Jesus Sirák Fia írva hagyott tudománya, a' holl azt jedzi fel a' 26dik részben: *Sicut sol oriens mundo in altissimis DEI; sic mulieris bonæ species in ornamentum domûs ejus.* Mint az Istennek magasságiban felkelő nape'-világnak; ugy a' jó Afzfzonynak szépsége, (ércsed, bölcsessége; ám: *vana est pulchritudo.* Proverb. 31. Magában hivságos a' szépség) az eő háznak ékecségére szolgál. Innét parancsollya ismég említett nemzetek Doctora Sz. Páll Apostol, hogy egyéb foglalatossági között fő-képpen, *curam domûs* Titum. 2. a' háznak gondgyát viellyék: mert egyéb-aránt, ha minden láb-alat hever: semmi nincs helyén szenny, mócsok, és pók-háló mindenket bé-lepet; szalma, csutak's-verebekekrezzentő érzéketlen váz, és nem Gazda Afzfzöny a' háznál: éppen méltatlan ezen névre.

Már tehát elébbi rebesgetésem nem kevés dicséretére, és dicsőségére szolgáltak ezen Tekintetes Afzfzonyságnak a' megírt három feleletek: de azokkal, kivált az elsővel nem láttatik meg elégedni; mert tart attól, méltán-is, hogy ha csak egyedől régi eleinek czimerével, Nemességével, Uraságával, vitézségével, bölcsességével, Szent életével, és több egyéb dicséretes virtulival dicsekednék; ne talám hasonlittatnék Esopus krákogó varjához; melly más madarak imit's-amot felszedegedett tollaival büszkén kérkedik, és kevéldedik vala. Azért (mint édes űdvezetőnk Tanítványtól) ő is mi-tőlünk, a' kik tudni-illik, őtet közelebből ismértük; vele tisztességesen társolkodtunk, laktunk, mulatoztunk; és némellykor talám kegyesfen-is nyájaskodtunk, valamit azt többet várván, így szóllett meg bennünket; mondván: *Vos autem quam me esse dicitis? Ti pedig kinek mondatok engem lenni? Elsőben-is Responde mihi.* Mich. 6. felel-meg nékem szerelmes édes Férjem, T. Kossovics Adám Ur, kivel Istennek jó-vóltából 11. esztendőktől fogva jámborúl egygyütt éltem a' Szent házasságban: nem kétlem, hogy dicséretemre méltott, valamit azt tudhacsz felőlem mondani. Ne halgassatok ti-is életem sengéjének látó Tanui, vér szerént-való édes Atyám-fiai, 's-nevelő dajkáim. Szóllamlatok meg környül

nyúl-lévő jó Uraim, kedves barátim, 's-jó-Afzszonyaim. Te se maradj-el, 's-ne vond-meg magadat, *pufillus grex* Luc. 12. én kisdéd nyájam, kedves házam népe; ám *Omnia nota feci vobis*. mindeneket (a' mi csak illet) ti-elöttetek cselekedtem, s' tudotokra adtam. Egyéb aránt, ha utolsó kérésemet mély halgatásra veszitek, méltó panaszom lehet ellenetek; hogy imé: *Tanto tempore vobiscum sum, & non cognovistis me!* Joan. 14. ennyi ideig vagyok veletek, és meg nem ismertetek engem!

Ah mit mondasz jó Afzszonyság? miért kívánsz lehetetlent elsőben-is a' te fzerelmes Férjedtől? Ő nagy örömöst szóllana; de imé, *doloris gladius pertransiivit animam illius*. Luc. 2. a' fájdalom éles-tőre által-járta lelkét, és keferőségében meg némult, 's fel nem nyithattya száját! Atyádfiait, jó barátidat, és kedves cseledidet a' törvény nem hallá! bizzad azért reám igyedet; enged meg, had szólhassak már én. Ah de mit mondgyak? sőt mit nem mondhatok felőled? Tudom, hogy már elő-bocsátott beszédem fzerént-el-alutta' gyertya! micfoda gyertya? az, az, melly nem *sub modio* a' véka-alá fetétbe, hanem *super candelabrum* Luc. 11. a' gyertya tartóra tétetvén, nem mint a' lámpás olaj-nélkül, csak fűstölget jóságos cselekedetek-nélkül, hanem kegyes virtusának illattyával mindeneket, (a' kik csak ismerték) gyönyör ködtetvén, világoskodot. El hitetvén magával, hogy valamin a' virágok Pliniustanitása fzerént *gaudium arborum*. Lib. 16. c. 25. a' fák örömének mondatnak; és azok-nélkül (ki vévén igen keveleket, minémű a' fügefa) gyümölcselem biztatnak; ugy a' jóságos cselekedetek *vestes animæ* a' lélek ruházati legyenek; és azok nélkül még az igaz keresztény hitben neveltettek sem lehetnek kedvessek az Istennél; azért a' többi közzött ugy fzerette az ajtatófságot, annyira kedvellette az Isteni dolgokról-való elmélkedést, hogy kérkedés nélkül mondhatná maga felül Sz. Dávidal: *fuerunt mihi panes die, ac nocte*. Psal. 41. kenyereim valának nekem nappal, és éjjel az imádság, és elmélkedés.

Ejjel ugyan (értem a' fájdalmak, és szorongatások idein) mert látván most-is-utolsó súlyos betegségében, hogy el-öröködött nyavalájának egyedől az Ur Isten légyen meg-orvoslója; nem

nem zugolodott az esztelenekkel, az eő véghetetlen tanácsának akarattya, és bölcs rendelése ellen, hanem szokott ájtatos imádságival naponként áldotta a' Felséget; meg emlékeztén amaz békefészes tűrésnek eleven példájáról, Jóh Pátriárkáról; és magam füle-hallattára-is, mint egy annak szavaira czilozván tellyes *resignatio*val mondá : *Sicut Domino placuit, ita factum est, sit nomen Domini benedictum.* Iob. 1. a' mint az Urnak teczett, ugy lőtt meg, 's-ugy-is légyen életem, vagy halálom; áldott légyen az Urnak neve. Nappal pedig, vagy-is, miga' jó egészség szolgált neki; azon időkben ugyan-is (nem mint sokan a' világ Fiai, és Leányi közül, merő hívságokban töltik-el napjaikat) hanem szívére vevén a' Krisztus szavait : *oportet operari -- donec dies est.* Joann. 9. Szükség addig munkálkodni, és a' léleknek, a' test felet szorgalmatos gondgyát viselni, a' míg nap vagyon, és az egészség szolgál; bőjtölésekkel, mértékletes étettel, két-kézi bőcsös munkával, alapisnálkodással, gazdálkodással, estvéli 's-reggeli imádságival; a' parancsolt napokon Sz. Misse, 's-Prædikatio ájtatos halgatással : ennyihánszor esztendőben, 's-akkor-is nagyob *Devotion*nak kedvéért, a' nevezetesb ünnepeken Sz. Gyónással, és az Oltári nagy Szentségnek részesülésével tágitotta lelkének az örök élet szoros, és kesken uttyát.

Az országló Szenteknek, kivált a' Boldogságos Szűz MARIANAK, és őriző Sz. Angyalának tiszteletivel magasztalta annak Sz. nevét, kiről így szól amaz ájtatos Koronás Király és Próféta Sz. Dávid a' 150dik Z'oltárban mondván a' mostani ujító Atyafiaknak-is lelki oktatásokra : *Laudate Dominum in Sanctis ejus.* Dicsérjétek az Urat az ő Szentiben nem csak hálákat adván neki, hogy eőket mennyei Sz. dicsőőségében részesül-tette; hanem illendő módon könyörögvén nekik, mint Krisztus kedves emberinek; hogy legyenek pártfogóink és szólszóllóink az Isteni Felség előtt; mert így cselekedvén, és nem másként, dicsérjük az Urat az ő Szentiben. Továb nem volt része ezen T. Aszfzonságnak boldog emlékezetű Kempis Thamás im ez dorgálásában : *Pro modica præbenda, longa via curritur, & pro aternitate tota, vix pes à terra levatur.* Egy kevés jutalomért hofzfú utak nagy örömmőlt

mőst fel-válaltatnak ; az örökké-valóságért ellenbe a' földről alig emeltetnek-fel a' lábok, mellyek egyéb aránt hetetszaka kész-szek a' módostánczolásra. Mert ő ugyan-is nem szánta fáradságát, hanē szerelmes Társával nagy lelki készülettel (minéműt meg kíván az igazán fel-válaltt bucsu-járás) gyakorta az ájtatos *Processio*val meg-jelent gyalog-is, Nagy-boldog Aszfzony-napján, minden esztendőben kisdéd szerzetemnek S. A. Ujheli Templomában ; a' holl-is tudván, hogy *Domum DEI decet Sanctitudo* Psal. 92. az Isten-házát illeti a' szentelés, és tisztelés ; nem követte azok feslett nyomdokit, kik ide-'s-tó tekéngetésekkel, fészkelődésekkel, fuogásokkal, csáfogásokkal, es külö-m-külo-m-féle botrán-koztató hivalkodásokkal egyebet nem érdemlenének, hanem, hogy ismég a' Krisztus Jesus, mint néha napján, kötelekből korbácsot csinálván, ki-kergetné, 's-ki-verné őket a' Szentegyházból. Hanem, ha ugyan csak igazat akarunk mondani, foka-magunk-is tapasztaltuk, melly csendes figyelmezőssel, buzgó imád-ságokkal végezte-el szokott ájtatóságit ; erős hittel-el hívén, minden kétség-kívől, hogy az Oltári Szentségben el-rejtezett igaz Istenséget, és emberséget nagy tisztelettel, és keresztyéni fé-lelemmel így illik 's-szükséges imádni, ha azt az Angyalok-is *trementes adorant*. félelemmel, és rettegéssel imádgják.

Mind ennyi jókban pedig, nem egyedől önnön magáért, foglalatoskodot ; mint egy meg-elégedvén tulaidon lelke idve-ségével (minémők azok, kik paripájok, vagy el-vetett vadász-kuttya kölkek neveltetésére, inkább, hogy sem mint cselédgyek Istenes oktatására figyelmeznek) hanem, mindenkor előtte vi-selvén tartozó keresztyéni köteleiséget, mind fenyétekkel, 's-mértékletes hurogatással, mind pedig (a' mi foganatosbb szokott lenni) jó példa adásával, az ő háza népét Isten-'s-világ előtt kel-lemetes jókra, és rendes maga viselésre oktatta, tanította. Méltó bizonynyára, hogy czimeres koronája-felé, im ezt az írásból kölcsönözött *lemmat* iriam : *Sapiens mulier edificat domum suam* Pro-verb. 14. a' bölcs Aszfzony-állat építi az eő házát ; vagy pedig ugyan czimeres darvára czilozván, amazt : *una dirigit omnes*. egy igazgattyá a' többit, 's-minnyájakat,

Szerencsés volt ugyan-is (meg-kell vallani) ezen Uri ház, mig annak igyét kormányozta ezen darvas czimerű Tekintetes Alízszonyság; mert eő benne igen fő modon-is *Sapientia edificavit sibi domum*, Prov. 9. a' bölcsesség házat építvén magának, ugy tudta mindeneknek rendit, és modgyát; hogy a' holl az eő tá-nácsa kalauzoskodott, jól kellett ott folyni minden hozzája illendő, sőt (mi tagadás benne) még fölsőb dolgoknak-is. 'S-ugyan ezért-is bánkodva fel-foházkodom vala véle egygyütt még beszédem elein; mondván: Tehát el-száradott a' virág! mert ugyan-is valamint a' kegyes nyájasságra vidámitó ki-nyílt tavaszi virág száll; ugyezen Tekintetes Alízszonyság az ő rendes maga-vise-lésével, az eő vidám tekéntetivel, és nyájas tárfolkodásával magá-hoz csatolta belsők, és kilsők ízvét, 's-lelkét; ugy hogya'ki őtet egy szer látta, másodszor-is kívánta látni: a' ki őtet egyszer hallotta, többször sem unta-meg hallani; mert az eő nyelve nem tudott rá-galmazást, vagy már az Alízszyi nemtől-is meg szokott trágár-kodást; hanem, *mel, & lac sub lingua ejus Cant. 4.* mint a' féle méz-zel, és téjjel jólakott, mindenkor bölcsességgel, és lélek szerént építő tisztasággal timporáltt beszéd volt az eő nyelve-alat; 's-e-zert-is mindeneknek kedvét tudta keresni, mindenekkel magát kedveltetni. Nem ugyan azon kedveltetéssel; melly más néven hizelkedésnek neveztetik, és fok gonofságnak nevelő dajkája; hanem azzal, melly az Isteni, és felebaráti parancsoltt igaz izere-tetnek *effectus*, vagy-is magzattya, és tulajdon cselekedete. Az Istennek ugyan: mert *conversatio ejus. Phil. 3.* az eő társosága az emberekkel oll mértékletes volt, hogy arra mindenkor vigyázna, ne valamelly illetlen beszéddel, mosdatlan meséssel, vagy pe-diga' féle héába-való bizonykodással meg bántaná a' Felséges Isten-nek Sz. nevét. A' felebaráti szeretetnek pedig; mert oll tisztel-ségeffen nyájaskodot akar kivel-is, hogy leg-kisseb jelit sem mu-tatná valamelly dorgálást érdemlő fesletségnek, hanem nyilván és rejteken, ugy viselte magát; hogy bátran mondhatná: *Ego quasi viris fructificavi suavitatem odoris & flores mei fructus honoris, & honestatis. Eccles. 24.* Én mint a' ízölő-tő az illatnak gyönyö-rűségét eresztettem, és az én virágim tisztel-séges, és tiszteletes gyümölcsök. ha ugy:

Tehát

Tehát jól foházkodtam harmadszor-is; mondván : Tehát meg-homályasodott az arany! és helyessen felelt-meg az Echo-is: hogy-arany; mert a' mint látánk, és bővebben ezentől meg lát-tyuk, tehetsége szerént bé-töltötte amaz két parancsolatot : *Diligas Dominum DEUM tuum* - - & *proximum, sicut te ipsum*. Matth. 22. Szeressed a' te Uradat Istenedet -- és felebarátodat, mint önnön magadat. Szerette ugyan-is az Ur Istent; mert az eő parancsolatinak gyönyörűséges igáját, és Sz. akarattyának tellyes rendelését mindenkor, mindenütt, és mindenekben kedvellette; és ha némellykor (ám-eő-is ember volt) valami formán gyarlóság-búl meg-bántotta, leg ottan a' Pœnitenciának hathatos *virtussá*-val, és *Sacramentomá*val, igyekezett véle meg-békélleni. Szerette magát, (ércsed lelkének örök idvességét) mert meg akarván mutatni most-is nyavalás ágyában boldog ki-mulásához való keresztényi készülétét, rövid idő közbe, és alatt bűneiről háromszor töredelmes gyónást tett, annyiszor részesült az Oltári Szentségben; és az utolsó Szentséges kenetett (mellyet, a' mint szükség, ohaitva kívánt) fel-vette, és szívét erős hittel, reménység-gel, és szeretettel az Istenhez kapcsolta; végső szava nem más volt, hanem JESUS, MARIA, IOSEFF! 's-igy-is múltt-ki szerencsés-sen e' hallandóságbul a' meg-irtt hólnapba, napon, és óra-táj-ban. Éppen egy olyan formán történt utolsó dolga, a' mint czimeres darva természetű tulajdonságáról olvasom Sz. Ambrus Püspöknél; hogy, *perfuncta munere in somnum se, premissis clamore, componit*. lib. 5. Hexamet. cap. 15. véghez vévén hivatallyát, előb kiált, 's-ugy készül az álomhoz. Így ezen Tekéntetes Aszfzony-ság-is, minek előtte boldogúl el-nyugodnék az Urba, már el-végezvén pálla-futását; eléb a' meg nevezett idvességű Neveket le-gétségűl híván, kiált vala. 'S-ugyan ezért-is (igaz *Catholicus* ér-telemmel) őtet illeti im ez Apostoli lemma : *omnis, quicumque invocaverit nomen Domini salvus erit*. Aët. 2. Rom. 10. minden, valaki legétségűl hiva az Ur nevét, idvözül.

Szerette harmadszor az eő felebaráttyát, mint önnön magát; mert elsőben-is házaságának egész idejében úgy élt szerelmes Fér-jével, hogy nem már *una caro* egytett, hanem egy lélek volna véle

véle. Szerette mindenkor maga böcsületét, szerette övét is. Meg kívánta, hogy néki szavát fogadgya cseledgye, fogatta ő is, és olly ferénységgel igyekezett Hitvesének kedvire járni, hogy (csak észbe vehetné) még titkos akarattyának, és szíve szerént fel-tett szándékának meg-akart felelni. Kétség-kérvől ízemei előtt viselvén az Apostolnak imez köteles parancsolattyát: *Mulieres viris suis subditæ sint, sicut Domino*. Eph. 5. az Aszfzonymok az eő Férjeknek engedgyenek, mint az Urnak; azon okbul *Quoniam vir caput est mulieris*. Mert úgy mond, a' Férfiu feje az Aszfzonymnak. Most pedig fokban ugyan ezen okra-nézve nem akarnak engedni az eő férjeknek; mert magokata' felső, és első póczra emelik; Férjeket ellenbe majd lábok kapczájoknak tartják. Egy átalába csak annak kel meg-lenni a' háznál, nem mia' Férfiúnak teczik; hanem a' mit akar az Aszfzonym eő kegyelme. Valóba szép rend-tartás: a' tyuk kotág a' háznál, a' kakasnak pedig halgatása a' dolga. Ez az oka ez, miért némellyek házassága nem csak *Purgatorium*, hanem merő pokol; mert Isten-világ törvényre, sőt a' természet ősztone-ellen-való dolog, hogy az Aszfzonym uralkodgyék az eő férjén. Ellenbe, nem más vala oka a' szép egygyeségnek, és csendes házasságnak ezen egy pár Uri személyek-közzöt; hanem ennek a' meg hidegülttetemű Tekintetes félynak nagy engedelmeisége, és meg dicsértt szeléd erkölce. Ki-is azoknak (a' kik talám tapogattatnak mostani beszédem czikkelével) ezt a' leczkét adgya: *Exemplum dedi vobis, ut quemadmodum ego feci, ita & vos faciatis*. Joan. 13. Példát adtam néktek, hogy a' mint én cselekedtem, ti-is úgy cselekedgyetek: mert egyéb-aránt nem kívánkozik valaha lábotok-mellé űlni amaz Anyaszentegyház nagy Doctora Sz. Hieronymus mondván irási között bizonyos levelében. *Utinam detur mihi aliquando sedere ad pedes bonorum conjugatorum*. Vajha űlhessek valaha (nem másutt, hanem Mennyekek Országában) a' jó házafok láboi mellé.

Másodszor pedig, mint hogy a' szeretett parancsolattyá, *latum mandatum nimis* Psal. 118. igen széles légyen; és minden egyéb szükséges parancsolatokat, Törvényeket, és Evangeliomi tanácsokat, leg közeleb pedig az alamisnátkodást, és az igyefogyott

gyott szűkölködőkön-való kereszteni szánakodást magában foglallya; azért, úgy kedvellette ezen felebaráti szeretetből származó jót-is ez a' T. Afzszonyság; hogy bévségeffen meg felelne öreg Tóbiás, Fiának adott tanácsos intésének : *Panem tuum cum esurientibus, & egenis comede.* Tobiae 4. a' te kenyeredet az éhezőkkel és szűkölködőkkel egyed. Mert ugyan-is örömöst látnék vagy egyet, ellenem fel-támadni, a' ki valaha, csak lehetet, üres kézzel ment-vólna-ki az eő házából, és udvarabul. Bizonyos az-is eő felőle, hogy a' leg jóbizű falatokat magától meg-vonta, úgy küldötte-ki asztaláról a' szegényeknek. Maga meg vette az orvosságokat, külö-m-külo-m-féle hasznos fűveket őszve szerzet, s' úgy párolyta, úgy kötözgette, és ápolgatta a' nyaválásokat. Többet mondok, de tapasztaltt igazságon-kivül nem járok: számanélkül nem restelt fel-kelni szerelmes Társa mellől, és fetét étszakának ideiben, sárba, s'-vizbe, a' falunak 's-helységnek egyik végéről a' másikra czafolyodni (hogy így kelleik szollanom) a' halálos betegségben vonakodók, és gyermek szülésben vajudó szegény-jobbágy Afzszonyok kedvéért. Az után pedig a' mi csudálatosb, hogy szerelmest felne verné álmából, ajtó nyikkanással, vagy más egyéb zörgéssel; tehát az étszakának részét többire a' hamu közzött a' konyha tűz-helyen vagy valamelly száraz padő zsugorogva töltötte-el. Nagy szeretetnek világos jele vólt ez ő benne, mind szerelmestéhez, mind pedig a' szegényekhez, kivált e' mostani utólsó boldogtalan időkben; mellyekben már igen, ő igen *refrigit charitas.* Matth. 24. meg hűlt az emberekben a' kereszteni igaz szeretet. 's-ezért-is

O tekéletes Afzszonyság! *Cui comparabo te, vel cui assimilabo te?* Thr. 2. kihez hasonlítottalak téged, vagy kihez mondgyalak hasonló-nak téged? Ah mi szükség többül, többre vagy érdemes dicséretedet terjesztené! vagy pedig szomorú halgatoimat tovább is tartoztatnó! oda oda sietek inkább engedelmedből, a' mit szükség-képpē el-nem-hagyhatok. Imé ugyan-is hasonlítottalak téged egy égő gyertyához; hasonlonak mondottalak kegyessé illatozó virághoz; de mind kettőből egyett csinál-vala a' kedvetlő Echó, vagy-is pufzta szózat, és azt felelé uszik az ág! holl! az örökké valóságban! Ugy vagy on! mita-

C

mi tagadás benne; láttyuk szemeinkel meg hidegülttetemeidet; és igen bánkodunk. Láttyuk a' füstelgő gyertyákat, szővéndékeket; és szívünk szerént szepegünk. Láttyuk Nemessi czimeredet; és el keseredtünk. Láttyuk házod népe komor kedvét; és el kedvetlenedtünk. Láttyuk szerelmes Férjednek nagy fájdalmát; és nincs, ô nincs, *qui consoletur eum* Thr. 1. a' ki meg-vigasztalja ôtet. Ufzik ô-is, mint a' száraz ága' szomoruság tengerében. Meltán-is; mert Sz. Agoston Doctor mondása-ként: *non amittitur sine dolore, quod possidetur cum amore.* a' mit szeret az ember, el nem válik attól fájdalom nélkül, 's-annyival nagyobb keserűségben merül a' szíve, mennél inkább szeretette azt, a' mitől el-kell-válni néki. Ti pedig, tagadhatatlan dolog, úgy éltetek a' házaság-béli Istenes szeretetben, mint egybe forrott két szívek, és epe-nélkül való páros galambok.

Mind az-által eynhicfed egy kevesfő fájdalmidat Tekintetes Özvegy! jusson eszedbe, és végy abból-is igaz vigasztalást, hogy ha szinté el-alutt-is a' te égő gyertyád! ámbár el-száradott-is illatozó virágod! ugyan csak *Charitas nunquam excidit.* 1. Corint. 13. meg maradott a' te aranyod; 's-ezért-is inkább nevezhettyük a' te jámbor Társodat, élőnek, hogy sem mint holtnak. Egy átalába, *non est mortua, sed dormit.* Matt. 9. nem holt meg, hanem aluszik; vagy bizonyára e' világi szarándokságnak unalmas helyéből, gönyörűsegesbb, és vég-nélkül job életre által-költözött. Ha nékem nem hiszsz, halljad, mit-mondgyon az Istennek Sz. Lelke a'-koronás Bölcsnél: *Iustorum anime in manu DEI sunt, & non tanget illos tormentum mortis; visi sunt oculis insipientium mori. --- illi autem sunt in pace.* Sap. 3. az igazak lelkei az Isten keziben vannak, és nem illetiazokat a' halál gyötrelme; láttottak az esztelenek szemőknek meg-halni, --- azok pedig békefésékben vannak. Melly igéket így-magyarázza Sz. Bruno Atya: *Mors iustorum, mors dicenda non est, sed vite principium; iusti enim post mortem feliciter vivere incipiunt.* az igazak halálát nem kell halálnak nevezni, hanem élet kezdetinek; mert az igazak halálok-után kezdenek boldogul élni: és így (mondom én tovább) valaki azok halálán fellette emészti magát, vagy az esztelenek közé számlálendő; vagy pedig

pedig boldogságokat, mint egy irillyi, a' meg irtt kétt bizonyságokként.

Bátor tehát (engedgyük-meg) el-tenészett is testi halállal szemeid elől a' te szerelmed, fent maradott mind az-által az eő dicséretes emlékezete, a' lelke pedig, a' mint okosan remélhettyük, által-ment az örök életnek nyugodalmába; 's-ezért-is eő már kezében tartván örökké-való boldog-sor-át; láttatik nékem téged tiltani a' szívbéli fellettéb-való fájdalomtól, és im-égyen meg-szóllítani, mondván: *noli flere*, ne sírj, ne bánkodgyál fellettéb rajtam, és utánnam; mert ha szinté a' házasság-béli Istenes szeretetet, és békefészes egygyeséget test szerént fel bontotta-is kőzöttünk az irigy halál; kinek természete, hogy mindenütt kaszál; koporsóban ejti, valakire talál; mind-az-által; mivel valamint hogy ama szerelmes Ionathás lelke Dávid lelkével, ugy a' mi szívünk 's-lelkünk-is egybe forradott, 's- ugy szerettük vala egymást, mint akárki-is tulaidon maga lelkét; azért *quis nos separabit à charitate?* Rom. 8. kicsoda választhat meg minket a' szeretettől? véled-e', hogy a' halál? *ô non mors* még az sem választhat-meg; 's-ezért-is köszönöm ugyan mindenkori kegyeségedet, jó-volto-dat, és házasság-béli hozzám meg-mutatott hiv-szeretetedet; de tőled ô szívemnek drága kincse! Tekintetes Kossovics Adám szerelmes édes Férjem, nem akarom tellyeséggel vég-bucsumat vennem; hanem addig-is, *donec in pace dormiam, & requiescam.* Plal. 4. a' mig békefészen aluszom, és meg-nyukszom, csak azt mondom: Isten hozzád, 's-*ad revidere.*

Mint hogy pedig a' Nemesszi vérhez illendő udvariság nem engedi, hogy azoktól, kikhez akár mi módon köteleféségét ismeri; butfú-vétel-nélkül illy mély álomnak adgya magát, néktek hajt elsőben-is alázatos térdet, Méltóságos Galánthay Gróff Eszterházi Antal, István, és Sándor; kiváltképpen-való tzerencféjének tartotta mindenkor, és most-is ugy vallya, 's-ezért-is nagy alázatosfésággal köszöni, hogy Istenbē boldogútt Méltóságos születek, jo emlékezetű Groff Eszterházi István Urnak *gratia* ből bé-léphetett a' Morócz Aszfzonyi nem dicfőséges Eszterházi Familiának házasságában, 's-következendő-képpen eő-is a' ti Uri

Atyafiságtokban. Éltesse az Isten sokáig benneteket szerencsésen, önnön maga Sz. Nevének dicsőségére, Országunk örömére; és az Eszterházi háznak vigasztalására; íziből kívánnya.

Hasonló kötelességét ismervén, fordul hozzád másodszor Méltóságos Groff Szécsényi Sigmund Ur, mint másod-izen lévő Attyafiához, és a' Mórocz Familiának dicsőségét nagyon öregbítő oszlopához; azon könyörögven Uri személyed előtt, hogy a' kiket vér szerént való Atyafiságban juttatott Méltóságos szüléd kegyelme, tartsad meg őket végig Uri *gratiadban*.

Téged szólit-meg harmadszor Méltóságos Várkonyi Báro Amade Antal Ur, téged, mint közellről-való kedves Uri vérért; hálákat adván a' te Méltóságos Eleidnek, hogy a' Mórocz Familiát Uri házakba léptették; és az által az eő népek nemzetségi közzött nevezetesebbé tölttek. Te se vond-meg kegyes *gratiadat* az élők-től, a' meg-holtrol pedig méltóztatással meg-emlékezni ott, és a' végre, a' holl parancsollya Makabæufok második Könyvének tizenkettődik része.

Negyedszer hajcsd-meg füleidet egy kevesse hosszabb beszédre Méltóságos Báró Gilányi György Ur, Tiszán-túl-való Te-kintetes Dicafteriomi Táblának leg-érdemesbb *Præfesse* Nemes Zabolcs Vármegye Fő-Ispányságának *Administratora*. Te vagy az édes Méltóságos jó Uram (ugy-monda' meg-holtt, és az-után is már önnön maga) kinek Isten után, talám mondhatom, hogy leg-nagyob hálákat tartozom adni; mert minden kötelesség-nélkül, 's-merő kegyes indulátból, nem csak őtt egész esztendőig Isteneffen, és világ-előtt-is kellemetessen neveltél Méltóságos szárnyad-alatt, 's-arvaságra jutván gondomat viselted; és mig-életben voltā, mindenkor kiváltképpen-való kegyességedet mutadtad hozzám, minden részről érdemetlen szolgálóhoz; hanem még ifjú Tobías szavaira czilozván: *Maritum ipse me habere fecisti*: Tob. 12. hogy olly Férjem lenne, kiben nékem mind halálig nagy kedvem töltt, te cselekedted, a' te szorgalmatos közbe-járó igyekezeted vitte végben. Mind ennyi jókat én elégtelen lévén meg szolgálnom, kérem a' Felséges Istent, a' minden vigasztalások Attyát, vigasztallyon meg mostani két rend-béli szomorú-

inorúságodban: adgyon hoszszu életet, kedves Csémeteiddel, és egész Uri-házad népével egygyütt; végre pedig örök nyugodalmat *in terra viventium*. az élők földében, a' Mennyei Paradicsomban; úgy kívánom

Titeket illet ötötfzör, hogy meg-szollitcsalak Nemes Familiámnak kétt ragyagó kövei, már eléb-is méltó *titulus*-sal megtisztelt Tekintetes Beketfalvai Morócz István, és Imre szerelmes Uram Bátyáim; légyen hála a' Felséges Ur Istennek, hogy már-is ennyire vezérlette igyeteket, meg-jutalmazván dicséretes erkölcsötöket; egyiktekét ugyan *Consiliariuss*ággal, másotkét pedig vitézi Hadnagyssággal. Arra vigyázzatok, kérlek, Te ugyan elsőben meg nevezett úgy tanácskodgyál másoknak részére, hogy Neved, és Nemessi czimered szerént, meg nyerhesd magadnak-is valaha azt a' drága koronát: *Quam preparavit DEUS iis, qui diligunt illum*. 1. Corinth. 2. mellyet az Ur Isten azoknak készítet, a' kik szeretik őtet. Te pedig Morócz Imre mindenkor lelki szemeid előtt viselled; hogy sem ezen a' világon, sem pedig a' málikon, *non coronabitur, nisi qui legitime certaverit*. 2. Tim. 2. meg nem koronáztatik, valaki törvény szerént nem tufakodik, s-meg nem harczól látható, és láthatatlan ellenséggel. Ha pedig meg-mutatod hűségedet a' te Felséges Mennyei, és Földi Uraidhoz, tehát vigan énekelheted valaha Nemzetek Doctórával im ez "Zoltárt: *In reliquo reposita est mihi corona iustitiae* 2. Tim. 4. végezetre el-tétetett nékem az igazság koronája.

Eszémbe jutottál itten Te is kedves-édes vérem T. Beketfalvai Mórocz Ióseff Uram Bátyám, Nemes Posony Vármegye Törvényes Tábla Birája; kinek az Ur Istentől minden lelki, és testi jókat kívánok, hoszszú életet, és boldog ki-mulást. Imádkozzál érettem, a' kit nem láthacz többé már meg-hidegülttetemimben-is; hogy valamint ez életben a' vér-szerént-való Atyafiságu gy valaha egybe foglaljon bennünket az örökké való Isteni boldog látás.

El-nem feleithetlek, hanem azon barátságos nagy bátorsággal, mellyel éltemben gyakorta nyájaskodom-vala veled, Te hozzád nyujtom további bucsuzó versemet T. Revifnyei Reviczki

János Uram Sogorom Felséges Császár, és Koronás Király Urunk Magyar *Cameralis Consiliarius*sa, és Törvényes dolgait folytató érdemes Directora. Kő zónóm mindenkori hozzám mutatott kegyességedet, Uri *gratiad*at, és vig kedvedet. Azt pedig kívánom, hogy a' Felséges Udvar tovább-is tekintetbe vévén sok érdemidet, ma's-holnap nagyobra terjeszse Nevedet. Magamat ajánlom szép emlékezetedbe, és özvegy Férjemet Uri kegyelmedbe. Él sokáig a' Nemes ország öröme, T. Familiád ékeségére; és mindenek fellett annak Szent Neve dicsőségére, kinek természetű tulajdonsága: *reddere unicuique secundum opera sua*. Apoc. 22. meg-fizetni kinek-kinek az eő érdemes cselekedetek szerént.

Sogorsági kötelelségem Ti hozzátok vonsz T. Niczky Adám Dunántól-való *Dicafteriom*nak egyik érdemes *Assessor*a: és Niczky Pál Nemes Vas-Vármegyének hasonlóképpe *Assessor*a, Urā Sogoraim. Isten-'s-világ előtt bűnhödném, ha meg-nem emlékeznék felőletek; mert hozzám meg-mutatott mindenkori jóvoltotok-is, és kegyességek szembe-állana vélem, és nyilván meg-dorgálná haladatlanúságomat, 's-hát mibe legyek hál-ado? sokakba; és mi módon vigyem azt véghez? azt éppen nem tudom: mert imé a' nem kedvező halál meg-gátolta minden jó igyekezetemet, bé-fánczolta előttem az utat; azért hogy tellyeséggel hál-adatlan ne maradgyak nálatok; kívánom több egyébbelki-testi áldások fellett, hogy a' Krisztus Jesustégyen valaha benetetek Szent országában maga örökös *Assessor*iva.

Szerelmes testvérim Tekintetes Morócz Katalin, Ersébeth, és Mária édes Néném Afiszonyaim. Tudom magamról, hogy valamint énnékem tületek; úgy viszont néktek én tőlem, nehezen esik utolsó el.válásunk: Nem-is ok-nélkül; mert ahol vagy, nagy az igaz szeretetnek ereje; mi közörtünk pedig soha fogyatkózást nem szenvedet, hanem mindenkor virágzott az Atyafiságos igaz szeretett. 'S-ezért-is nincs leg-kisseb panaszom is ellenetek; sőt jó-téteményetekért nagy hál-adásra kötelesnek vallom magamat. Egyedül azt sajnálom, hogy sem nyavalás ágyamba, sem pedig már meg-hidegülttetemim el-takartatála
alkal-

alkalmatosságával nem gyönyörködhetem kívántt személye-
tekben: de nem tulajdonitom ezt-is valamelly idenységnek, ha-
nem a' nagy-köz-földnek. Gyűmölcsozotteffen tovább-is benne-
tek a' Szent házaságban a' Felséges Isten, kívánom; és kérem,
engedgye-meg, hogy a' kik most igen távol estünk egymástól,
valaha a' boldog-fel-támadásban, együtt jobb keze-felől állícsón
bennünket a' Kristus Jesus igaz Biró.

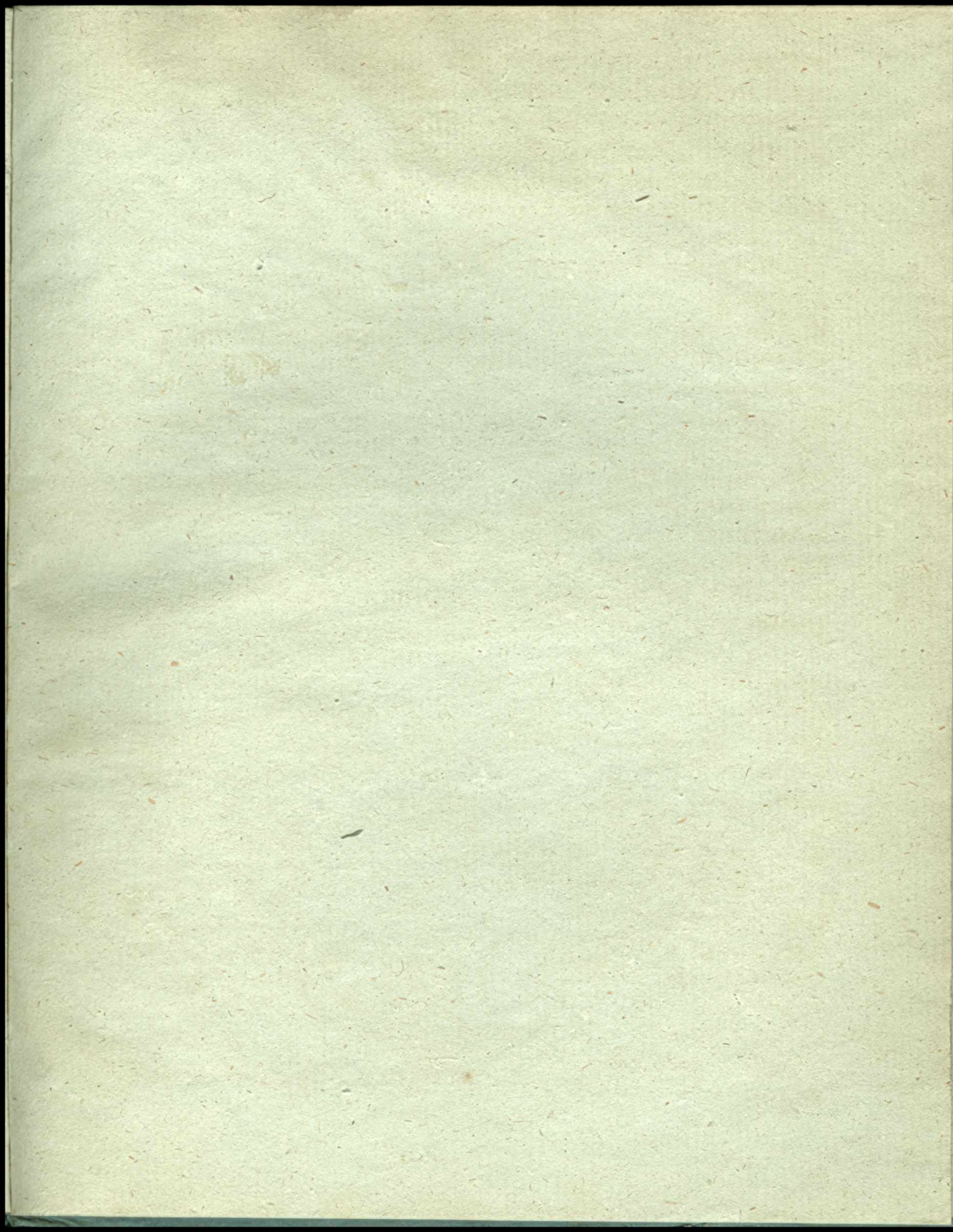
Tekintetes Bezerédy, és Márffi Familia Nemzetségem koro-
nás, és darvas czimerét nagyon ékesítő két Uri ház, egy kevés,
de hasznos beszédem vagyon hozzád. A' ti dicsőöséges eleitek
közzül, tagadhatatlan dolog, sokan tündöklöttek tudomány-
nyal, bölcsességgel, és hadi vitézi Nével. Ti bennetek-is tellyes
jó reménsége lehet a' Nemes Hazának, hogy jámbor életű régi
Atyáitok nyomdokira figyelmeztvén, idővel hasznos szolgálattya-
ra talám egy-ísem lesziz ki-vető közzületek. Erre-is ugyan vi-
gyázzatok, de leg-inkáb attól, attól tartsatok, tartván pedig
olly kellemetes kereztény életet visellyetek; ne talám valaha
a' jóságos cselekedetek ruhaiban egyedől gyönyörködő Kristus
Jesus, egy ollyas dolgott parancsollyon felőletek-is az eő szol-
gáinak, mit amaz haszontalan szolga felől Sz. Máte Evangeliomá-
ba, a' huszon ötödik részben.

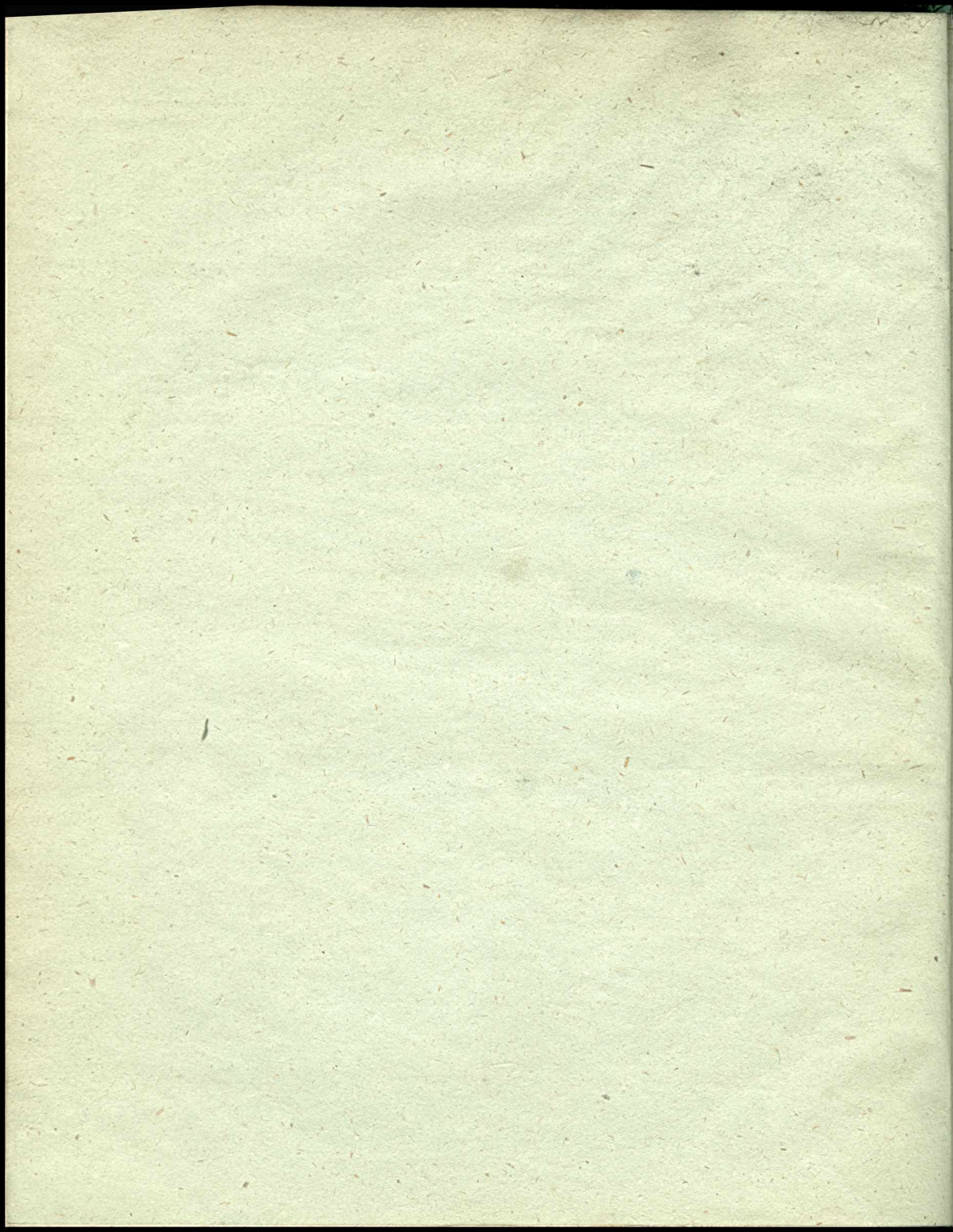
Ha valakiknek, néktek bizonyyára tartozom, kiváltképpen-
való nagy hál-adással, kik nyavalás ágyomba látogatván keresz-
tényi szeretetekkel nem csak vigasztaltatok, hanem lélek, és test
szerént-is fájdalmitat enyhítettétek. Elsőnek ismérlek téged
(másnak akarattyaából való beszéd ez) Első Remete Sz. Páll szerzetén
lévő S. allya. Uj heli Convent; mert igen-is meg-feleltél *Confra-*
ternalis kegyeségednek. Kérlek tovább-is, hogy e' mostani meg-
hidegültt tetemim utolsó tisztettségének meg-adásával, meg ne
határozzad ajtatozásodat, hanem az-után-is légyen emlékezet,
be nálad szegény bűnös lelkem. Másodszor a' többek, és egyebek
hozzám mutatott szomszédságos és kereztény szeretétét, ti ben-
netek köszönöm. Tekintetes Afzszonyságok So-vári Soós Eva,
és Benyiczki Katalin &c. Mert ti voltatok azok, *Qua permanistis*
mecum in tentationibus meis. Luc. 22. a' kik velem meg-maradta-
tok

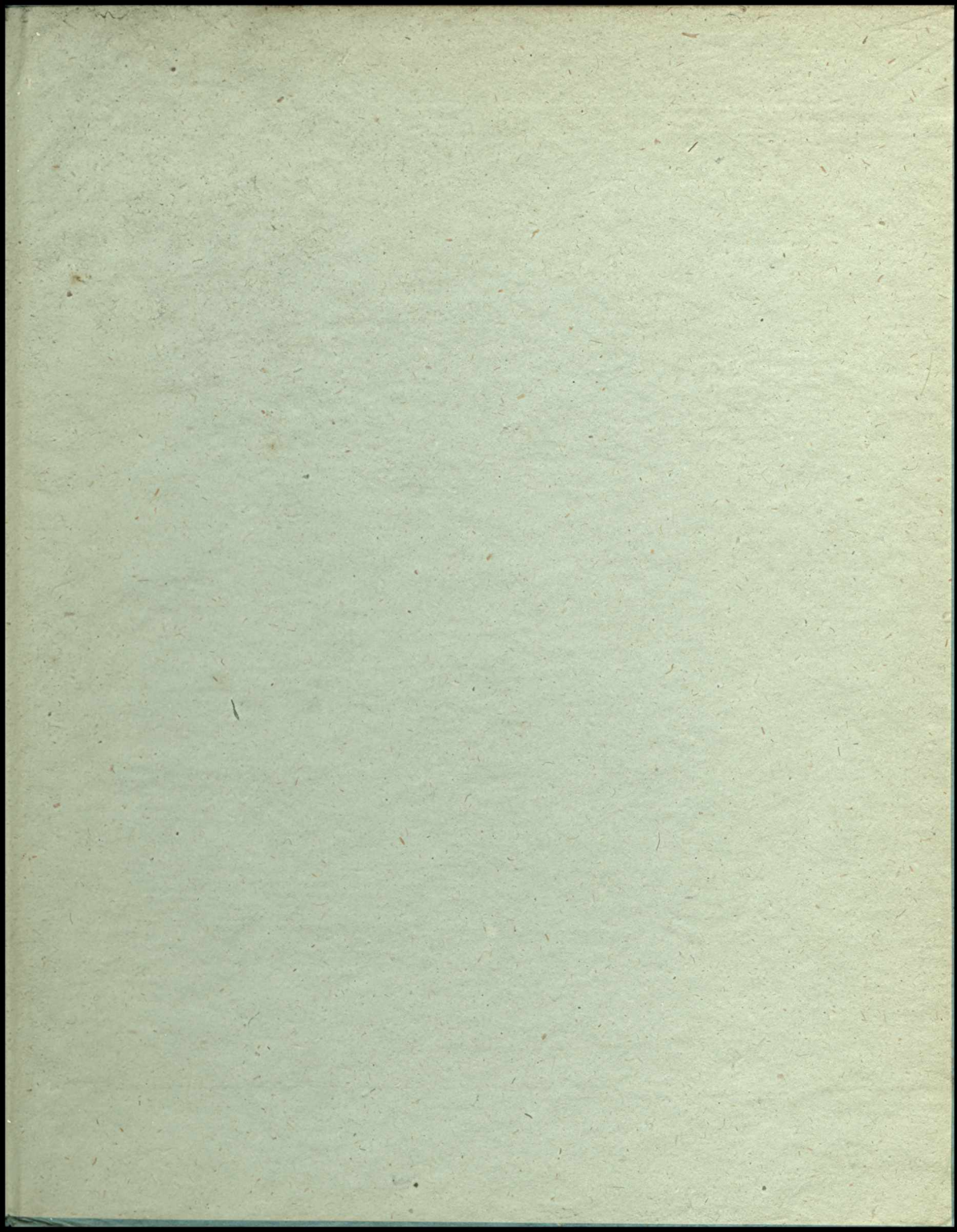
tok az én halálos késértetemben utolsó lehellésimig. Mit mondgyak néktek? dicsérjelek e' titeket? ô méltó képpen meg-nem dicsérhetem a' ti igaz keresztényi szereteteket; hanem kérem az én Istenemet, hogy halálotok orán ne hadgyon titeket-is vigasztalás nélkül, és adgyon boldog ki-mulást ez árnyék világból, a' következendôben pedig örök nyugalmat.

Végezetre Ti-hozzatok fordulok Egyházi, Szerzetes, és világi jó Uraim, barátim, és kedves szomszédim: Fô, Nemes, és Nemtelen, nagy és alacson Rendek; árvák özvegyek, édes cselelédim, 's-egész házam-népe, kicsinytôl-fogva nagyig, minnyáján, valakik kedvemért gyászos pompámnak tisztességére ide fardoztatok, és meg-jelentetek. A' Felséges, és irgalmas Isten legyen meg-jutalmazója *grat*iatoknak, jó voltotoknak, és keresztényi szereteteknek. Utolsó szóm hozzatok, és fejenként kihez kihez ez legyen idvôsséges intésül: *Memor esto iudicii mei, sic enim erit & tuû; mihi heri, & tibi hodie.* Ecclesiast. 38. ki, ki meg emlékezzél az én ítéletemről, mert így leszén a' tiéd-is; tegnap nékem, és ma néked. Ti pedik szóval, és érettem nyuitandó ajtatos imádságtokkal mondgyátok minnyáján: Morócz Susánna *Requiescat in aeterna pace.* Nyugodgyék az örökké való békeségben. Amen.









100

THE
LIBRARY OF
THE
MUSEUM OF
ART AND HISTORY
OF THE
CITY OF
NEW YORK